

AFGØRELSE

(Elforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

KLAGE FRA NRGi Net A/S, Århus, over
AFGØRELSE FRA Energitilsynet af 25. oktober 2002
OM Administration af stikledninger

**NÆVNETS
SAMMEN-
SÆTNING
I SAGEN** Nævnensformand, professor, cand.jur. Christen Boye
Jacobsen
Næstformand, professor, dr. polit. Chr. Hjorth-Andersen
Professor, dr. jur. Jens Fejø
Konsulent, civilingeniør Knut Berge
Lektor, cand.jur. & Ph.D. Bent Ole Gram Mortensen

Ved brev af 21. november 2002 indbragte NRGi Net A/S Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2002. Ved afgørelsen fandt Energitilsynet det urimeligt og stridende mod elforsyningsloven, at NRGi Net A/S' kunder gennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag skulle aftage ydelser vedrørende stikledninger, der ligger uden for de opgaver, som NRGi Net A/S skal varetage efter elforsyningsloven.

NRGi Net A/S' klage har baggrund i prissætningen for tilslutning, og rejser i det væsentlige spørgsmålene

- om stikledninger i konkrete tilfælde må anses at udgøre en del af det kollektive net; og dernæst
- om et selskabs administration af stikledninger er en aktivitet udenfor bevillingen, som skal udøves i et selvstændigt selskab.

NRGi er en fusion mellem energiselskabet ARKE, Århus, og de kommunale elforsyninger i Århus, Ebeltoft og Grenaa.

Energitilsynet er den 3. februar 2003 fremkommet med en redegørelse for sagen, som har været forelagt NRGi Net A/S og TEKNIQ, Installatørernes Organisation.

Den påklagede afgørelse

Af Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2002 fremgår:

”Ved mail af 11. marts 2002 til Energitilsynet klagede installatørernes organisation, TEKNIQ, over, at det af NRGi Net A/S prisblad fremgik, at stikledningen var indeholdt i selskabets investeringsbidrag, og at stikledningen skulle etableres af NRGi Net A/S.

Af NRGi Net A/S redegørelse i sagen fremgik, at NRGi er en fusion af de kommunale elforsyninger i Århus, Ebeltoft og Grenaa samt energiselskabet ARKE. Historisk havde elforsyningerne håndteret stikledninger på forskellig måde. Dette nødvendiggjorde ifølge det oplyste, at der i forbindelse med fusionen skulle udarbejdes nye tilslutningsbestemmelser.

[...]

Energitilsynets afgørelse

Det må anses for urimeligt, og i strid med elforsyningslovens § 6, stk. 3, at NRGi Net A/S igennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag påtvinger sine kunder at aftage ydelser vedrørende stikledninger, der ligger uden for de opgaver, som en netvirksomhed skal foretage efter elforsyningsloven.

Betaling for vedligeholdelse af stikledninger, som NRGi Net A/S ejer, og anlæg af stikledninger vedrører ikke elforsyningsloven, og kan derfor ikke opkræves i medfør af bestemmelserne i lovens kapitel 10.

Energitilsynet har i afgørelsen lagt vægt på følgende forhold

TEKNIQ mener i klagen af 11. marts 2002, at det er i strid med Energitilsynets afgørelse [af 15. november 2001] i NVE-sagen, at det af NRGi Nets prisblad fremgår, at stikledningen er indeholdt i investeringsbidraget og etableres af NRGi Net frem til leveringsgrænsen.

NRGi Net oplyser i redegørelsen af 29. april 2002, at [...] stikledningerne hos Århus Kommunale Værker altid har været etableret, ejet og vedligeholdt af elforsyningsselskabet.

Ifølge det oplyste ligger den af Århus Kommunale Værker tidligere anvendte praksis i forbindelse med stikledninger til grund for de rammer, som NRGi Net i dag administrerer stikledninger efter.

NRGi Net mener, at en frasigelse af ejerskabet til stikledningerne og vedligeholdelsen heraf må forventes at skabe utilfredshed fra kundernes side, hvilket NRGi Net ikke er interesseret i. NRGi Net mener endvidere, at NRGi Net ikke kan administrere kunderne forskelligt, hvorfor alle netkunder i forsyningsområdet serviceres efter samme tilslutningsvilkår.

Det er NRGi Nets opfattelse, at det er netkunderne, som gennem repræsentantskab og bestyrelse har indflydelsen på NRGi Nets ledelse og drift. Det er således efter NRGi Nets opfattelse netkunderne selv, som kan afgøre, om NRGi Net skal håndtere stikledningen for den enkelte kunde.

Ved skrivelse af 1. august 2002 oplyser NRGi Net om de fire fusiønerede selskabers praksis for administration af stikledninger, at forsyningspunktet hos Århus Kommunale Værker altid har været

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 2 af 23

ved måleren, og at værket altid har varetaget stikledningsaktiviteterne. Ifølge det oplyste er der ca. 22.000 stikledninger i værkets forsyningsområde.

I ARKEs forsyningsområde begyndte man fra 1. januar 2000 at tilbyde kunderne at lade ARKE overtage stikledningerne. Det er oplyst, at ca. 5.000 kunder benyttede sig af muligheden ved at indsende en underskrevet erklæring til selskabet.

I Grenå Kommunale Elforsynings område udførte elforsyningen ikke stikledninger, og i Ebeltoft Kommunale Elforsynings område var elforsyningsarbejdet, herunder stikledningsarbejder, udliciteret til en lokal elinstallatør.

NRGi Net oplyser, at der ved fusionen af de fire selskaber blev vedtaget, 1) at ejerskabet til og vedligeholdelsespligten af de ovenfor nævnte 27.000 stikledninger blev videreført af NRGi Net, 2) at NRGi Net overfor de øvrige eksisterende kunder ville tilbyde at overtage stikledningerne, 3) at der for de fremtidige tilslutninger ville gælde, at forsyningspunktet i princippet var fastlagt ved måleren, og 4) at indtægter og udgifter ved stikledningsarbejdet blev holdt adskilt fra de øvrige netaktiviteter.

NRGi Net mener at den måde, som NRGi Net administrerer stikledninger på, er god og rimelig, fordi kundernes betaling ikke afhænger af, hvor NRGi Net beslutter at etablere kabelskabe og transformerstationer, men at betalingen sker på baggrund af et naturligt og forståeligt forsyningspunkt ved måleren ud fra en gennemsnitsbetragtning om omkostningerne i det samlede forsyningsnet og stikledning, som accepteret for investeringsbidrag.

Ved skrivelse af 1. august 2002 til Energitilsynets register har NRGi Net gjort opmærksom på, at bilaget til selskabets anmeldte leveringsbestemmelser kan tolkes på den måde, at leveringsgrænsen generelt er ændret for kunder, hvor grænsen tidligere var ved stikledningens udgangspunkt.

NRGi Net præciserer, at 1) for kunder, som hidtil har hørt under Århus Kommunale Værker, og hvor værket altid har haft ejerskabet og ansvaret for stikledningen, videreføres leveringsgrænsen ved måleren/første afgreningssted, 2) for kunder, som hidtil har tilkendegivet ønske om at overdrage stikledningen til NRGi Net, videreføres leveringsgrænsen ved måleren/første afgreningssted, 3) for alle øvrige eksisterende kunder er leveringsgrænsen ved kabelskab eller transformerstation etc., det vil sige ekskl. stikledning, og 4) for alle nye kunder er leveringsgrænsen ved måleren/første afgreningssted.

Energitilsynets bedømmelse

Energitilsynet administrerer elforsyningslovens prisbestemmelser. I elforsyningslovens § 77, stk. 1, er bestemt, at hvis Energitilsynet finder, at priser og leveringsbetingelser må anses for at være i strid med bestemmelserne i loven, kan tilsynet give pålæg om ændring af priser og betingelser.

Elforsyningslovens § 6, stk. 3, bestemmer, at kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 3 af 23

Det er Energistyrelsens vurdering, at stikledninger ikke er en del af det kollektive elforsyningsnet, men derimod en del af installationen hos forbrugeren.

Konsekvensen heraf er efter elforsyningsloven, at stikledninger - uanset ejerforholdet - ikke er omfattet af bevillingspligten efter lovens § 19, stk. 1.

Drift og eventuelt ejerskab af stikledninger skal som udgangspunkt udskilles i selskaber med begrænset ansvar i medfør af elforsyningslovens § 47, stk. 4. Hvis omfanget af den sideordnede aktivitet er under 5 % af selskabets omsætning, vil det dog være tilstrækkeligt med en regnskabsmæssig udskillelse, jf. bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000 om kollektive elforsyningsvirksomheders sideordnede aktiviteter m.v. [nu bekendtgørelse nr. 358 af 20. maj 2003 om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra elforsyningsloven].

Tidligere har Energitilsynet konkret fundet, at det var i strid med elforsyningslovens § 6, stk. 3, at en netvirksomhed gennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag påtvang sine forbrugere at aftage ydelser vedrørende stikledninger, der lå uden for de opgaver, en netvirksomhed skulle foretage efter elforsyningsloven. Den pågældende netvirksomhed havde fremrykket leveringsgrænsen for nye tilslutninger, således at grænsen lå ved måleren eller første afgrening i installationen, og således at netvirksomheden dermed overtog ejerskabet til stikledningen.

Det fremgår af NRGi Nets prisblad for investeringsbidrag, at stikledningen er indeholdt i investeringsbidraget og etableres af NRGi Net frem til leveringsgrænsen. Leveringsgrænsen er i henhold til NRGi Nets tilslutningsbestemmelser for elektricitet det sted, hvortil netselskabet etablerer og vedligeholder anlægget. Det fremgår af bilag til leveringsbestemmelserne, at leveringsgrænsen er ved måleren eller første afgreningssted.

Dog har NRGi Net præciseret, at dette kun er gældende for tilsluttede kunder hos Århus Kommunale Værker på fusionstidspunktet, og for kunder, som har meddelt NRGi Net ønske om at overdrage stikledningen til selskabet, samt for nye kunder. For alle øvrige kunder er leveringsgrænsen ved kabelskab eller transformerstation.

Det tilføjes, at NRGi Nets tilslutningsbestemmelser definerer forsyningspunktet som det sted, hvor stikledningen er tilsluttet netvirksomhedens forsyningsanlæg. Dette forsyningspunkt vil formentligt være sammenfaldende med den grænse, som efter Energistyrelsens vurdering adskiller den private installation fra det kollektive elforsyningsnet.

I nærværende sag ses der ikke at være forhold, som giver anledning til at fravige den ovenfor og ved skrivelse af 5. april 2002 til NRGi Net refererede afgørelse om, at det var i strid med elforsyningslovens § 6, stk. 3, at en netvirksomhed gennem tilslutningsvilkår og investeringsbidrag påtvang sine forbrugere at aftage ydelser vedrørende stikledninger.

Samlet set finder Energitilsynet derfor, at det er i strid med elforsyningslovens § 6, stk. 3, at NRGi Net igennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag anvender priser, der sammenblander betaling for aktiviteter inden for og uden for bevillingen,

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 4 af 23

og påtvinger sine kunder at aftage ydelser vedrørende stikledninger, der ligger uden for de opgaver, som en netvirksomhed skal foretage efter elforsyningsloven.”

Klagen til Energiklagenævnet

Af NRGi Net A/S' klage af 21. november 2002 fremgår, at tilsynet ifølge selskabet ikke har lagt tilstrækkeligt vægt på:

— at NRGi a.m.b.a. blev stiftet ifm. en fusion af 3 kommunale el-selskaber og Energiselskabet ARKE. Det største selskab, Århus Kommunale Værker, har altid haft leveringspunkt ved måleren, dvs. incl. stikledningen, og prissætningen for tilslutning har været baseret på dette. Stikledningen har således været en naturlig del af forsyningsnettet. Ifm. fusionen til NRGi er denne administration videreført, dog sådan at eksisterende kunder selv kunne vælge, om man vil lade NRGi servicere stikledningen. Vi finder det meget problematisk, hvis NRGi som følge af den nye elforsyningslov påtvinges en uhensigtsmæssig administration, og som følge heraf må give afkald til ejerskabet af stikledningerne. Kunderne vil givetvis opfatte dette negativt, idet serviceringsforpligtelsen hidtil har været hos forsyningselskabet på samme måde som mht. det øvrige el-net.

— at NRGi a.m.b.a. er et forbrugerejet andelsselskab, hvor de enkelte netkunder er ejere. Dette medfører, at netkunderne via repræsentantskab og bestyrelse har 100 % indflydelse på at afgøre, hvorvidt man ønsker, at selskabet skal have et forsyningspunkt ved elmåleren eller ved kabelskabet, dvs. om selskabet skal servicere stikledningen eller ej. Da det er netkunderne, der ejer selskabet, er der således heller ikke tale om, at der er andre, der eventuelt skal ”tjene” på dette aktivitetsområde.

Da sagen har principiel karakter i relation andre el-selskaber, hvor man også historisk har haft forsyningspunktet ved elmåleren vil vi yderligere bede om at vores interesseorganisation EL-FOR/Dansk Energi inddrages i sagen.”

Tilsynets redegørelse for sagen af 3. februar 2003

Energitilsynet fremkom den 3. februar 2003 med en redegørelse for sagen. I redegørelsen siges bl.a.:

”Sagens faktiske omstændigheder

Elinstallatørernes organisation, TEKNIQ, havde rettet henvendelse til Energitilsynet vedrørende NRGi Nets prisblad. Ifølge TEKNIQ fremgik af prisbladet, at stikledningen var indeholdt i investeringsbidraget og blev etableret af NRGi Net frem til leveringsgrænsen.

Investeringsbidrag betaler en ny kunde i forbindelse med vedkommendes tilslutning til nettet.

I NRGi Nets anmeldte prisblad vedrørende investeringsbidrag gældende fra 1. januar 2001 fremgik, at stikledningen var indeholdt i investeringsbidraget og blev etableret af NRGi Net frem til leveringsgrænsen. Af NRGi Nets anmeldte tilslutningsbestemmelser for el fremgik, at leveringsgrænsen var det sted, hvortil net-selskabet etablerede og vedligeholdte anlægget. Det fremgik end-

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 5 af 23

videre, at leveringsgrænsen var det sted, hvor stikledningen blev tilsluttet installationen.

NRGi var etableret i forbindelse med en fusion af de kommunale elforsyninger i Århus, Ebeltoft og Grenaa samt energiselskabet ARKE. Det var oplyst, at stikledningerne hos Århus Kommunale Værker altid havde været etableret, ejet og vedligeholdt af elforsyningsselskabet.

I forbindelse med sagen havde NRGi præciseret, at leveringsgrænsen kun var ændret for kunder, som hidtil havde tilkendegivet ønske om at overdrage stikledningen til NRGi Net, og for alle nye kunder.

For de nævnte kunder var leveringsgrænsen ifølge det oplyste, og i overensstemmelse med tilslutningsbestemmelserne, ved måleren eller første afgreningssted.

Af tilslutningsbestemmelserne fremgik, at forsyningspunktet var det sted, hvor stikledningen var tilsluttet netselskabets forsyningsanlæg. På baggrund af det oplyste ville der formentligt være sammenfald mellem forsyningspunktet og den grænse, som ifølge Energistyrelsen adskilte den private installation fra det kollektive elforsyningsnet.

Grænsen mellem det kollektive elforsyningsnet og den private installation går ved afgangsklemmerne på stikledningssikringen. Energistyrelsen har fastsat denne grænse, jf. vedlagte kopi af Energistyrelsens brev af 11. januar 2001 til ansøgere om bevilling til netvirksomhed efter elforsyningsloven om stiklednings status i elforsyningsloven.

Ifølge Energistyrelsen er selve stikledningen ikke en del af det kollektive elforsyningsnet.

[...]

Bemærkninger til klagen

Uanset ejerforholdet er stikledninger ifølge Energistyrelsen ikke en del af det kollektive elforsyningsnet.

Netvirksomheder må gerne eje stikledninger. Dog skal netvirksomheder, som ejer stikledninger, varetage deres stikledningsaktiviteter adskilt fra deres bevillingspligtige aktiviteter.

Det af NRGi Net fremførte over for Energiklagenævnet var også fremført over for Energitilsynet i sagen. Energitilsynet har ikke grundlag for at tilsidesætte det af Energistyrelsen til ansøgere om bevilling til netvirksomhed oplyste om, at stikledninger ikke er en del af det kollektive elforsyningsnet.

Energitilsynets indgrebsbeføjelse efter elforsyningsloven vedrører virksomhedernes priser og betingelser. Netvirksomheden NRGi Net kan, som anført tidligere, eje stikledninger. Men det er i strid med elforsyningsloven, at NRGi Net via priser på bevillingspligtige ydelser dækker omkostninger til sideordnede aktiviteter, og via tilslutningsbestemmelser m.v. tvinger kunder til at aftage ikke bevillingspligtige ydelser. ”

Ved brev af 13. marts 2003 skrev TEKNIQ, Installatørernes Organisation, til Energiklagenævnet, at indregningen af stikledningsomkostningerne i investeringsbidraget, som det af NRGi Net A/S stillede krav om, at etablering af stik-

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 6 af 23

ledninger skal foretages af dette selskab, er i strid med elforsyningslovens § 6. Det samme gør sig ifølge TEKNIQ gældende med hensyn til Energistyrelsens fastlæggelse af grænsen mellem det kollektive elforsyningsnet og den private installation.

Ved brev af 11. april 2003 afgav ELFOR, Dansk Eldistribution, bemærkninger til sagen på vegne af NRGi Net A/S. Fra ELFORs bemærkninger citeres:

"1. Energitilsynets afgørelse og elforsyningslovens definitioner:

Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2002 indeholdt

- at "NRGi Net A/S igennem fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag påtvang sine kunder at aftage ydelser vedrørende stikledninger, der lå uden for de opgaver, som en netvirksomhed skulle foretage efter elforsyningsloven."

endvidere

- at "betaling for vedligeholdelse af stikledninger, som NRGi Net A/S ejede, og anlæg af stikledninger ikke vedrørte elforsyningsloven, og derfor ikke kunne opkræves i medfør af bestemmelserne i lovens kapitel 10."

1.1. Netselskabets kollektive net/kundens installation.

Indholdet i de to afgørende udtalelser fra Energitilsynets side forudsætter en bestemt definition af den del af elforsyningsnettet, der af net- og distributionselskaber alene kan drives iht. bevilling givet i medfør af elforsyningsloven.

Definitionen knytter sig til elforsyningslovens § 5, hvori "kollektiv elforsyningsnet" og "distributionsnet" er defineret, og hvor et væsentligt element i definitionerne og i Energistyrelsens udlægning af elforsyningsloven, jf. styrelsens brev af 11. januar 2001 om stikledningers status, er at det kollektive net har til formål at transportere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere.

Energistyrelsens udlægning indebærer, at det kollektive og dermed det "bevillingspligtige net" ophører ved afgangsklemmen på stikledningssikringen i mast eller kabelskab (evt. forsyningsmuffe).

NRGi er imidlertid i den tekniske situation, at stikledningssikringens afgangsklemme ikke er relevant i forhold til NRGi's kunder. NRGi's leveringsgrænse er f.s.v.a. netkunderne i det tidligere ARKE samt Ebeltoft og Grenå kommuner ændret til samme punkt, som altid har været gældende for Århus kommunale værker. Dette gælder dog ikke tvangsmæssigt, men naturligvis kun for nyttilslutninger og de kunder, der ønsker leveringsgrænsen ændret.

En ændring af leveringsgrænsen indebærer imidlertid, at de tidligere stikledninger fremover ifølge elforsyningslovens definition er dele af det kollektive elnet.

De tidligere stikledninger kan nu benyttes til at forsyne flere netkunder, således at anvendelse af disse dele af nettet sker til en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere.

Teknisk kan stikledningssikringen herefter placeres umiddelbart foran måleren, således at det oprindelige stikledningsbegreb bliver meningsløst.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 7 af 23

Denne tekniske metode betyder, at kunderne alene har ansvaret for og interessen i den aktuelle bygnings installationer.

Tilslutning til elnettet helt ind til måleren og dermed leveringsgrænsen finder selvfølgelig sted på netselskabets ansvar, og leveringsgrænsen er ved det kollektive nets tilslutning ved måleren.

Den i ARKE, Ebeltoft og Grenå [eksisterende] tidligere stikledning er fremover en del af det kollektive net.

1.2. Anden ledningsbunden tilslutning.

Opmærksomheden henledes på, at leveringsgrænsen ved fjernvarmetilslutninger og naturgastilslutninger tilsvarende er ved husmuren lige før måleren, noget tilsvarende gælder tele- og mange vandtilslutninger.

2. Uddybning af NRGi's opfattelse af det kollektive net og Energitilsynets grundlag for afgørelsen.

I det følgende redegøres mere udførligt for ovenstående synspunkt, at NRGi's kollektive net reelt forløber helt ind til leveringsgrænsen mellem elnetselskabet og forbrugeren, nærmere bestemt frem til måleren.

Dette indebærer, at NRGi's kollektive net rækker frem til forbrugers måler for alle tilslutninger i det tidligere ÅKV-område og for nye forbrugere i NRGi's område, samt for de forbrugere i NRGi's område uden for det tidligere ÅKV's område, der over for NRGi ønsker leveringsgrænsen ændret.

2.1. Kommentarer til Energistyrelsens notat af 14. december 2000 til Energitilsynet.

Nedenfor kommenteres forudsætningen for Energitilsynets afgørelse i det omfang, den er baseret på Energistyrelsens notat af 14. december 2000 vedrørende forståelsen af elforsyningsloven.

2.2.1. Fortolkningsbidrag til elforsyningsloven.

2.1.1.1. Elforsyningslovens § 5's definitioner og relevante reguleringer:

Kollektive elforsyningsnet: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere.

Distributionsnet: Kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, samt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet.

Forudsætningen for at aktiviteter vedrørende netvirksomhed for levering af elektricitet kan omfattes af bevillingshavende elforsyningsvirksomheders arbejdsopgaver i elforsyningslovens § 20 stk. 1 nr. 1), 2) og 4) er, at aktiviteten er omfattet af netselskabets bevilling (§ 47 – bevillingshavere kan alene drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen).

Netvirksomhed: En netvirksomhed er en virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet (se § 5 – netvirksomhedsdefinition). Netvirksomhed kan kun udøves efter bevilling (se § 19). Bevillingshavere kan kun drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen (se § 47 stk. 1.).

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 8 af 23

2.1.1.2. Energistyrelsens udlægning af elforsyningsloven.

2.1.1.2.1. Distributionsnet er et elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere (se § 5's definitioner). Jf. også Energistyrelsens udlægning af elforsyningsloven i notat til Energitilsynet af 14. december 2000 [...]: "Det fremgår af elforsyningslovens § 5, at en netvirksomhed er en virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet. Det følger endvidere af lovens § 5, at distributionsnet er et kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere. Desuden følger det af loven, at et kollektivt elforsyningsnet er et transmissions- og distributionsnet, som på offentlige regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere. Stikledninger har til formål at levere elektricitet til en bestemt kreds af forbrugere, og kan derfor ikke betragtes som en del af det kollektive elforsyningsnet."

Sidste punktum i citatet: "stikledninger har til formål at levere elektricitet for en bestemt kreds af forbrugere, og kan derfor ikke betragtes som en del af det kollektive net" fremgår ikke af elforsyningsloven og stemmer ikke altid overens med virkeligheden.

Således netop for så vidt angår NRGi's netområde, hvor NRGi har videreført det tidligere Århus kommunale Værkers system, hvor netselskabets net etableres helt ind til leveringsgrænsen, som i anden juridisk sammenhæng ville være at betegne som leveringsstedet, hvor leveringen effektueres bl.a. i form af måling af leveret mængde og risikoens omfang.

Energistyrelsens udsagn har således ingen relevans for NRGi's netdefinition.

2.1.1.2.2. Der fremgår endvidere følgende af Energistyrelsens notat side 1, sidste afsnit:

"Det fremgår af elforsyningslovens § 20, stk. 1, nr. 1, at bevillingshaverne har pligt til at vedligeholde forsyningsnettet. Der er imidlertid ikke noget i forarbejderne til § 20, stk. 1, nr. 1, der taler for, at forsyningsnettet skal forstås som andet end det kollektive elforsyningsnet."

2.1.1.2.3. I NRGi regnes hele ledningsnettet frem til leveringsgrænsen som det kollektive elforsyningsnet. Således har NRGi ret til at tilslutte andre forbrugere på forbindelsen mellem nettet i vejareal og leveringsgrænse. Der er derfor ingen modstrid i begrebet det kollektive elforsyningsnet. I NRGi's tilfælde omfatter det kollektive net blot NRGi's net frem til den aftalte leveringsgrænse mellem NRGi og forbrugeren.

2.1.3 Stærkstrømslovgivningen.

2.1.3.1. Styrelsen henviser i sit notat side 2, 2. afsnit til Stærkstrømslovgivningen.

"Dette understøttes af stærkstrømslovgivningen, hvoraf det følger, at stikledninger er en del af den private installation."

Betegnelsen "private" er ubeføjet, men giver dog ingen reel juridisk information. Korrekt er den citerede definition fra Stærkstrømsregulativet (rettelig Stærkstrømsbekendtgørelsen). Det fastslås, at en stikledning er: "en hovedstrømskreds mellem in-

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 9 af 23

stationens forsyningspunkt og første afregningssted i installationen".

I NRGi's tilfælde er forsyningspunktet blot ved måleren, hvorfor ovenstående hovedstrømskreds først findes efter NRGi's leveringsgrænse. Ledningsstykket mellem kabelnettet eller luftledningsnettet, som typisk findes i vejarealer og leveringsgrænsen er således ikke en hovedstrømskreds og dermed ej heller en stikledning i Stærkstrømsbekendtgørelsens forstand. Det nævnte ledningsstykke er en del af NRGi's kollektive net.

2.1.3.2. I notatets næste afsnit nævnes også spørgsmålet om driftslederansvaret. Spørgsmålet om driftslederansvar er imidlertid irrelevant, idet dette ansvar er en følge af, hvorledes forsyningsnettet og installationen er fysisk tilrettelagt og formelt defineret.

2.1.3.3. Ovenstående forstærkes af det forhold, at der intet er i vejen for, at stikledningssikringen fysisk placeres umiddelbart før måleren, d.v.s. i NRGi's leveringsgrænse.

På denne måde vil der være overensstemmelse mellem det juridiske leveringssted med de deraf normale køberetlige konsekvenser og den fastsatte leveringsgrænse.

Tilsvarende gælder i øvrigt for tele, naturgas- og fjernvarme samt vandinstallationer, hvor rørledningsstykket fra vejareal til måler ofte er leverandørselskabets ejendom og risiko.

2.1.4. Vejlovgivningen.

For fuldstændighedens skyld skal henvises til vejlovens bestemmelser om, at projekter for lægning af nye underjordiske ledninger skal godkendes af vejmyndigheden (lov om offentlige veje § 106 stk. 4 og lov om private [fælles-]veje § 51 stk. 1).

Dette indebærer, at såfremt ledningsanlæg og kundens installation adskilles ved stikledningssikringen, skal elselskabet søge vejmyndigheden om gravetilladelse for placering af sin del af anlæget og den enkelte kunde søge gravetilladelse for sin del. Kundens del vil typisk være et meget, meget kort stykke, medens anlægsstykket på kundens egen ejendom typisk er væsentligt længere.

Det er det upraktiske i, at kunden skal søge gravetilladelse hos vejmyndigheden for nedgravning af det ultra korte ledningsstykke, der gør det hensigtsmæssigt, at elforsyningen udfører alt arbejde i offentligt areal. Praktisk er det herefter, at elforsyningen fører nettet ind til forbrugerens installation og den fastsatte leveringsgrænse.

Argumentationen skal alene påvise, at stærkstrømslovgivningen ikke kan tages til indtægt for en udlægning af elforsyningsloven, idet vejlovgivningen i så fald kan hævdes at pege i modsat retning.

2.1.5. De tekniske, juridiske og økonomiske sammenhænge.

2.1.5.1. I side 2's, 2. afsnit hævdes følgende:

"Det følger endvidere, at stikledninger normalt forbinder sikringerne i mast, kabelskab eller transformestation med første tavle eller første afregningssted i installationen".

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 10 af 23

Notatet oplyser endvidere, at Energistyrelsen vil opfordre netvirksomhederne til at informere forbrugerne om, hvem der har ansvaret for vedligeholdelse af stikledninger i virksomhedens forsyningsområde. [...]. Brev herom er udsendt 11. januar 2001 til netselskaberne. Både i dette og i et opfølgende brev udateret [...] til netselskaberne henleder Energistyrelsen opmærksomheden på, at der fortsat er behov for information fra netselskaberne til deres forbrugere.

I brevene definerer Energistyrelsen klart, at grænsen mellem det kollektive elnet og stikledningen er placeret ved adgangsklemmerne på stikledningssikringen. Det præciseres, at i modsætning til stikledningerne er stikledningssikringer en del af det kollektive elforsyningsnet.

2.1.5.2. Denne adskillelse mellem det kollektive net og stikledninger stemmer imidlertid ikke overens med Energistyrelsens egen fortolkning af elforsyningslovens bestemmelser.

Styrelsen beskriver i sit notat af 14. december 2000 til Energitilsynet [...] "at et distributionsnet eller et kollektivt elforsyningsnet har til formål at levere til en ubestemt kreds af forbrugere. Stikledninger har til formål at levere elektricitet til en bestemt kreds af forbrugere".

Dette udsagn harmonerer ikke med det faktum, at såfremt stikledningen har til formål at levere elektricitet til en bestemt kreds af forbrugere, så kan stikledningssikringen i så fald heller ikke være en del af det kollektive net.

Medmindre man som NRGi definerer leveringsgrænsen ved måleren, kan stikledningssikringen heller ikke være en del af det kollektive net, idet såvel stikledningen som stikledningssikringen har samme funktion. Begge benyttes med styrelsens udlægning alene til at levere til en bestemt kreds af forbrugere. [...]

Typisk kommunale elforsyninger har benyttet samme tilslutningsregler som ÅKV, d.v.s. de regler, som NRGi nu – efter fusionerne – har videreført i hele netbevillingsområdet.

NRGi's metode som – jævnfør det i øvrigt fremførte – også er gængs, er vist ved en kopi af bilag 1, hvor dog NRGi's leveringsgrænse er indtegnet med rødt. De anførte begreber skal selvfølgelig rettes i overensstemmelse hermed.

NRGi har valgt, at opfatte ledningsnettet som rækkende helt ind til leveringsgrænsen, hvor leveret energi måles for betaling for leverancen, og hvor risikoen for den leverede vare overgår til forbrugeren.

NRGi opfatter, at deres net og det kollektive elforsyningsnet rækker helt ind til leveringsgrænsen. Det må derfor hævdes, [at] det ikke af elforsyningsloven kan udledes, at det kollektive net ikke også kan omfatte det sidste stykke ledning/kabel ind til forbrugsstedets måler.

[...]

2.1.6. Teknisk, økonomisk og juridisk sammenhæng.

Det er derfor både teknisk, økonomisk og juridisk fornuftigt, at tilbuddet fra netselskabet til kunden om netadgang omfatter hele

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 11 af 23

den eltekniske adgang for den enkelte forbrugers installation.

Elforsyningslovens definitioner og regulering forhindrer ikke, at det enkelte bevillingshavende netselskab i deres offentlige tilbud til omverdenen om tilslutning og adgang til elforsyningsnettet medtager den sidste del af leveringsnettet ind til NRGi's leveringsgrænse.

Elforsyningslovens § 20's bestemmelser, der indeholder, at bevillingshavende netselskaber skal sikre en tilstrækkelig og effektiv transport af elektricitet herunder tilslutte købere af elektricitet, og måle levering og aftag i nettet m.m. indikerer ikke, at dette sidste ledningsstykke ikke kan opfattes som en del af netselskabets forpligtelser, tværtimod.

3. Øvrig argumentation.

Der henvises i øvrigt til NRGi's oplysninger og fremførte synspunkter i sagsbehandlingen i Energitilsynet samt til klageskrivelse af 21. november 2002.

Fra disse dokumenter skal især fremhæves:

Kunderne i det tidligere Århus kommunale Værker (ÅKV)-område er og har altid været omfattet af tilslutningsbetingelser med leveringsgrænsen placeret ved måleren. Det er ønskværdigt at have samme regler i det fusionerede selskab. ÅKV var f.s.v.a. antal forbrugere det største og det ville være uheldigt bare at ændre leveringsgrænsen for disse til skade for disse. I det øvrige NRGi's område er samme regel derfor indført for nye tilslutninger og tilbudt eksisterende. NRGi er et forbrugerejet selskab, hvor netkunderne gennem deres indflydelse afgør, hvorledes tilslutninger skal håndteres.

4. Konklusion:

Energitilsynets afgørelse er truffet på et ufuldstændigt grundlag og en ufuldstændig udtalelse fra Energistyrelsen, og Energiklagenævnet bør derfor foretage sin egen fortolkning af elforsyningsloven.

Elforsyningslovens § 5's definition afviser ikke muligheden for, at det kollektive elforsyningsnet også omfatter fremførelsen til leveringsgrænsen ved måleren eller til første forgrening i installationen på flere installationer.

Elforsyningslovens § 19 forhindrer ikke, at NRGi medtager fremførelse til leveringsgrænsen ved måleren som sit net jf. også elforsyningslovens § 47.

NRGi's tilbud, hvor fastsatte tilslutningsvilkår og investeringsbidrag indeholder hele nettilslutningsydelsen ind til NRGi's leveringsgrænse, er således ikke i strid med elforsyningsloven.

Vedligeholdelse og anlæg af stikledninger samt betaling herfor kan NRGi tilbyde og udføre som en arbejdsopgave, der kan opereres i det bevillingshavende netselskab.”

Supplerende sagsfremstilling

Af NRGi Net A/S' ”Bestemmelser for ellevering”, der er dateret 1. januar 2001, fremgår:

” *Netselskabets anlæg/leveringsgrænse*

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 12 af 23

2.2. Netselskabet fremfører og vedligeholder de nødvendige forsyningsanlæg til en af netselskabet i overensstemmelse med netselskabets regler om investeringsbidrag fastsat leveringsgrænse.”

Af NRGi's prisblad (betingelser) "Investeringsbidrag", der er gældende fra 1. april 2001, fremgår:

"Stikledning

Stikledning er indeholdt i investeringsbidraget og etableres af NRGi Net A/S frem til leveringsgrænsen."

Af NRGi Net A/S' "Tilslutningsbestemmelser for El", der er dateret 10. november 2000, fremgår:

"Stikledning

En stikledning forbinder forsyningsanlægget med installationen. Se bilag 1.

Leveringsgrænsen

Leveringsgrænsen er det sted, hvortil netselskabet etablerer og vedligeholder anlægget. Se bilag 1.

Forsyningspunkt

Det punkt hvor stikledningen er tilsluttet netselskabets forsyningsanlæg."

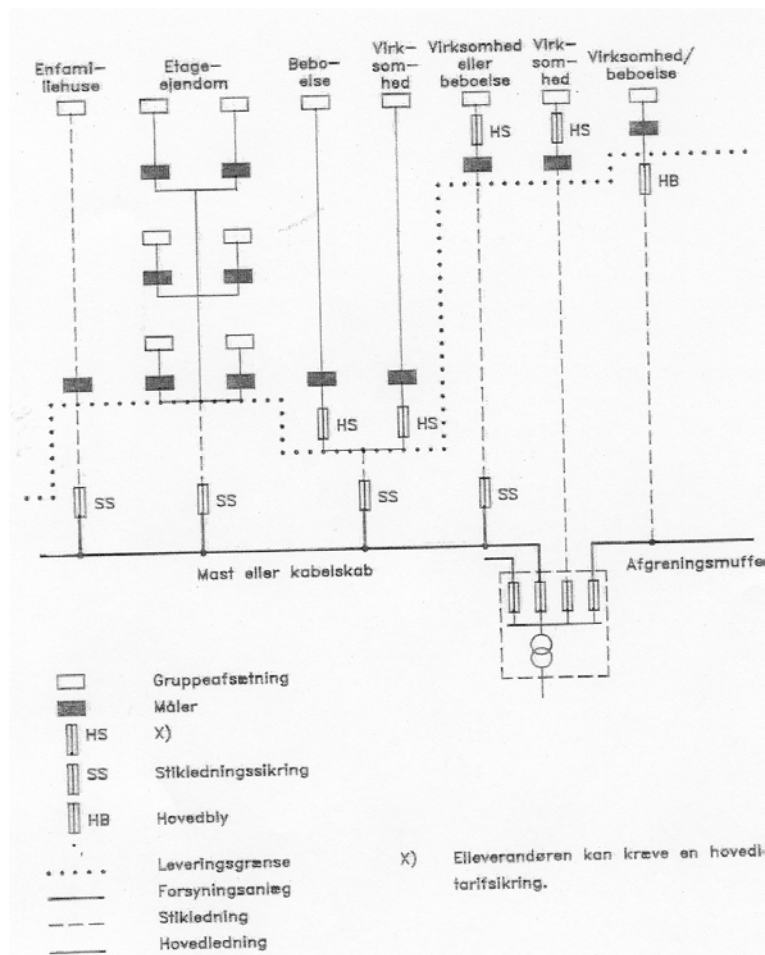
24. juni 2004
J.nr.: 11-126
Eksp.nr.: 15008
TAT

Side 13 af 23

Bilag 1.A. og 1.B. ser således ud:

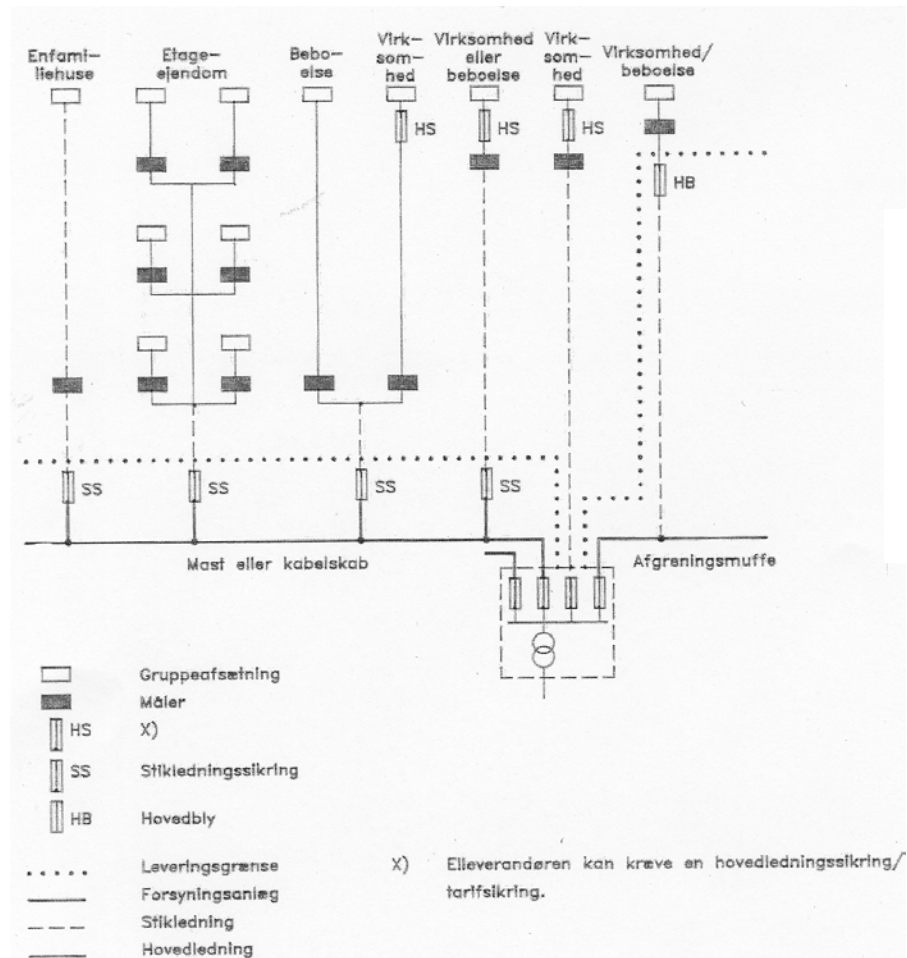
"Bilag 1.A.

[(1) Kunder i det tidligere ÅKV-område; (2) kunder, hvor stikledningsadministration er overtaget af NRGi; samt (3) nye kunder.]

Bilag 1.B.

[Øvrige eksisterende kunder.]

I det omhandlede notat af 14. december 2000 fra Energistyrelsen til Energitilsynet siges:

”Det er Energistyrelsens vurdering, at elforsyningsloven ikke stiller et bevillingskrav om, at netvirksomhederne skal eje og vedligeholde stikledninger.

[...] Stikledninger har til formål at levere elektricitet til en bestemt kreds af forbrugere, og kan derfor ikke betragtes som en del af det kollektive elforsyningsnet. Det er derfor Energistyrelsens vurdering, at vedligeholdelse af stikledninger ikke er en bevillingspligtig aktivitet.

Dette understøttes af stærkstrømslovgivningen, hvoraf det følger, at stikledninger er en del af den private installation. En stikledning er i stærkstrømsregulativet [rettelig: stærkstrømsbekendtgørelsens afsnit 6, underafsnit 215.2.1.] defineret som: en hovedstrømskreds mellem installationens forsyningspunkt og det første afgrænsningssted i installationen. Det følger endvidere, at stikledningen normalt forbinder sikringerne i mast, kabelskab eller transformerstation med første tavle eller første afgrænsningssted i installationen. I stærkstrømslovgivningen anvendes begrebet forsyningsnettet, som i modsætning til stikledninger er underlagt

driftlederansvar. Det kan heraf udledes, at en stikledning ikke er en del af forsyningsnettet i stærkstrømslovgivningen. Der vil ikke blive ændret på dette forhold, uanset hvem der ejer stikledningerne.

[Elforsynings-] Lovens § 51, stk. 4 bestemmer, at bevillingshavere skal eje de anlæg, som anvendes til gennemførelse af de bevillingspligtige aktiviteter, men det er imidlertid uden betydning i den konkrete sag, idet der ikke er tale om en bevillingspligtig aktivitet.

Elforsyningslovens § 47, stk. 4, bestemmer, at alle aktiviteter, som ikke er bevillingspligtige, skal udskilles i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Vedligeholdelse samt evt. ejerskab af stikledninger skal derfor som udgangspunkt udskilles i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Imidlertid er der i medfør af elforsyningslovens § 2, stk. 4, fastsat en bekendtgørelse om kollektive elforsyningsvirksomheders sideordnede aktiviteter (bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000). Ifølge denne er der adgang for de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomheder, til at drive elproduktion eller anden tilknyttet virksomhed, såfremt de samlede indtægter herfra udgør mindre end 5 % af omsætningen i den pågældende virksomhed.”

24. juni 2004

J.nr.: 11-126
Eksp.nr.: 15008
TAT

Side 15 af 23

I brev af 11. januar 2001, stilet til ”alle bevillingsansøgere” oplyste Energistyrelsen, at der var tvivl om, hvorvidt stikledninger var omfattet af elforsyningslovens bevillingsregler, og fortsatte:

”Dette har betydning for, om netvirksomheder kan eje og servicere stikledninger som en bevillingspligtig aktivitet.

I den anledning skal Energistyrelsen oplyse, at stikledninger ikke er en del af det kollektive elforsyningsnet, men derimod en del af installation hos forbrugeren. Stikledninger er således ikke omfattet af bevillingspligten efter elforsyningslovens § 19, stk. 1. Grænsen mellem det kollektive elforsyningsnet og installationen går ved afgangsklemmerne på stikledningssikringen. Stikledningssikringer er således en del af det kollektive elforsyningsnet.

Elforsyningslovens § 47, stk. 4, bestemmer, at alle aktiviteter, som ikke er bevillingspligtige, skal udskilles i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Vedligeholdelse samt evt. ejerskab af stikledninger skal derfor som udgangspunkt udskilles i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Imidlertid er der i medfør af elforsyningslovens § 2, stk. 4, fastsat en bekendtgørelse om kollektive elforsyningsvirksomheders sideordnede aktiviteter (bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000). Ifølge denne er der adgang for de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomheder, til at drive elproduktion eller anden tilknyttet virksomhed, såfremt de samlede indtægter herfra udgør mindre end 5 % af omsætningen i den pågældende virksomhed.”

Af udateret brev fra Energistyrelsen, uden angivelse af adressat, fremgår bl.a.:

”Energistyrelsen har ved brev af 11. januar 2001 opfordret samtlige netvirksomheder til at oplyse deres forbrugere om, hvem der er ansvarlig for stikledninger i virksomhedernes forsyningsområde. [...]

Grænsen mellem det kollektive elforsyningsnet og stikledningen er placeret ved afgangsklemmerne på stikledningssikringen. I modsætning til stikledninger er stikledningssikringer derfor en del af det kollektive elforsyningsnet, og således omfattet af bevilningspligten. Netvirksomheder vil derfor ifølge elforsyningsloven være forpligtet til at vedligeholde og udskifte stikledningssikringer, uanset hvem der ejer eller vedligeholder stikledningerne i virksomhedens forsyningsområde.

Energistyrelsen skal opfordre Dem til snarest muligt at klargøre ovennævnte for forbrugere i Deres forsyningsområde.”

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Retsgrundlag og kontraksgrundlag

Af elforsyningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 med senere ændringer fremgår bl.a.:

Side 16 af 23

”§ 1. Lovens formål er at sikre, at landets elforsyning tilrettelægges og gennemføres i overensstemmelse med hensynet til forsyningssikkerhed, samfundsøkonomi, miljø og forbrugerbeskyttelse. Loven skal inden for denne målsætning sikre forbrugerne adgang til billig elektricitet og fortsat give forbrugerne indflydelse på forvaltningen af elsektorens værdier.

Stk. 2. Loven skal i overensstemmelse med de i stk. 1 nævnte formål særligt fremme en bæredygtig energianvendelse, herunder ved energibesparelser og anvendelse af kraftvarme, vedvarende og miljøvenlige energikilder, samt sikre en effektiv anvendelse af økonomiske ressourcer og skabe konkurrence på markeder for produktion og handel med elektricitet.”

”§ 5. I denne lov forstås ved følgende:

[...]

Distributionsnet: Kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, samt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet.

[...]

Forbrugssted: Punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet.

[...]

Kollektiv elforsyningsvirksomhed: Offentlig eller privat ejet virksomhed med bevilling, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at udføre aktiviteter som net-, transmissions-, forsyningspligtig eller systemansvarlig virksomhed.

Kollektive elforsyningsnet: Transmissions- og distributionsnet, som på offentligt regulerede vilkår har til formål at transportere elektricitet for en ubestemt kreds af elleverandører og elforbrugere.

[...]

Netvirksomhed: Virksomhed med bevilling, der driver distributionsnet.

Sammenhængende elforsyningssystem: Kollektive elforsyningsnet med tilhørende anlæg i et større område, som er indbyrdes forbundet med henblik på fælles drift.

[...]

Transmissionsnet: Kollektivt elforsyningsnet som har til formål at transportere elektricitet fra produktionssteder til et overordnet center i distributionsnettet eller at forbinde det med andre sammenhængende elforsyningsnet.

Transmissionsvirksomhed: Virksomhed med bevilling, der driver transmissionsnet.”

”§ 6, stk. 3. Kollektive elforsyningsvirksomheder skal stille deres ydelser til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ensartede vilkår.”

”§ 47. Bevilling til forsyningspligtig virksomhed, systemansvarlig virksomhed, netvirksomhed og transmissionsvirksomhed kan med de i stk. 2 nævnte undtagelser ikke gives til samme virksomhed, og bevillingshaveren kan i virksomheden alene drive de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen.

Stk. 2. Bevilling til netvirksomhed og bevilling til transmissionsvirksomhed kan dog gives til samme virksomhed, hvis økonomi- og erhvervsministeren vurderer, at dette kan ske, uden at det er til hinder for en forsvarlig varetagelse af de bevillingspligtige aktiviteter. Bevilling til transmissionsvirksomhed og bevilling til systemansvarlig virksomhed kan under tilsvarende betingelser gives til samme virksomhed.

Stk. 3. I de i stk. 2 nævnte tilfælde skal der i virksomheden være regnskabsmæssig adskillelse mellem de to bevillingspligtige aktiviteter.

Stk. 4. Andre aktiviteter, som ligger uden for bevillingen, herunder produktion eller handel med elektricitet, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 5. [...]”

Lov nr. 119 af 24. februar 2004 om registrering af ledningsejere indeholder bl.a. følgende bestemmelser, der trådte i kraft den 1. marts 2004:

”§ 3. Loven gælder for ejere af nedgravede ledninger i jord, jf. dog stk. 2 og 3 samt § 4, såfremt ledningen

1) indgår i et kollektivt net, jf. § 5, nr. 1,

2) [...]

3) [...]

Stk. 2. [...]

Stk. 3. Som ledninger i henhold til stk. 1 medregnes ikke stikledninger, som er ejet af ejendommens ejer.”

”§ 5. I denne lov forstås ved:

1) Kollektivt net: Indvindings-, transmissions- og distributionsnet bestående af ledninger i jord, for hvilke der for nettet som helhed gælder offentligretlige regler.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 17 af 23

- 2) Ledning: Kabler og rør i jord, som har til formål at transportere kommunikation, data, signaler eller energi af enhver art samt faste, flydende eller luftformige stoffer af enhver art.
- 3) Stikledning: En ledning, som slutter en forbruger til et kollektivt net.
- 4) [...]
- 5) [...]
- 6) Ledningsejer: Den, der ejer en ledning omfattet af nr. 2.”

I § 1, stk. 1, i den nu ophævede bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000 hed det:

”Kollektive elforsyningsvirksomheder kan uanset bestemmelsen i elforsyningslovens § 47, stk. 4, drive virksomhed med elproduktion eller anden tilknyttet virksomhed, såfremt de samlede indtægter herfra udgør mindre end 5 % af omsætningen i den kollektive elforsyningsvirksomhed.”

24. juni 2004
J.nr.: 11-126
Eksp.nr.: 15008
TAT

Af kapitel 21 om ”Definitioner og ordforklaringer” i bekendtgørelse nr. 12502 af 1. juli 2001 (stærkstrømsbekendtgørelsen), afsnit 6 om elektriske installationer, fremgår:

Side 18 af 23

”215.2.1. Stikledning.

Hovedstrømkreds mellem installationens forsyningspunkt og første afgreningssted i installationen.

Note: Stikledningen forbinder normalt sikringerne i mast, kabelskab eller transformerstation med første tavle eller første afgreningssted i installationen.

En ledning fra en afgreningsmuffe i forsyningsledningen til hovedsikringer (hovedbly) i installationen betragtes som stikledning.

Forsynes række- og kædehuse gennem fælles stikledning, betragtes ledningerne mellem husene som hovedledninger.”

Energiklagenævnets bemærkninger

Energitilsynets afgørelse lægger i det væsentlige Energistyrelsens oplysninger til grund. Nævnet vil derfor tage stilling til det af Energistyrelsen anførte, selvom styrelsen ikke har været inddraget i sagens behandling for nævnet.

NRGi Net A/S' klage bygger væsentligt på to argumenter: for det første, at der i det tidligere ÅKV-område altid har været leveringspunkt ved måleren, og for det andet, at NRGi a.m.b.a. er et forbrugerejet selskab.

Vedrørende det sidstnævnte argument bemærker Energiklagenævnet, at det forhold, at NRGi a.m.b.a. er et forbrugerejet selskab, kan ikke i sig selv ændre elforsyningslovens ordning, som er gældende for enhver kollektiv elforsyningsvirksomhed, uanset den selskabsform, virksomheden udøves gennem.

Energiklagenævnet behandler herefter det førstnævnte argument, som klagen bygger på.

Dette klagepunkt rejser to hovedspørgsmål. Det første spørgsmål er, om stikledninger kan være en del af det kollektive net. Det andet er, i hvilket omfang administration og eventuelt ejerskab af stikledninger udgør en sideordnet aktivitet, der skal udøves i et selvstændigt selskab.

1.

Spørgsmålet om stikledninger kan være en del af det kollektive net

Elforsyningslovens ordlyd giver ikke svar på, om stikledninger er en del af det kollektive net, og heller ikke efter fortolkning indeholder loven regler om stikledninger eller ejendomsretten hertil.

Det må konstateres, at branchen har bestridt Energistyrelsens og Energitilsynets tekniske opfattelse af elforsyningsnettet. ELFOR's indlæg påpeger, at Energistyrelsens og -tilsynets stikledningsbegreb udhules ved placering af stikledningssikringen før måleren.

På lovs niveau defineres stikledninger kun i ledningsregisterloven. Ifølge denne lovs § 5, nr. 1, er et kollektivt net et net bestående af ledninger i jord, for hvilke der for nettet som helhed gælder offentligretlige regler. § 3, stk. 3, må forstås således, at stikledninger forudsætningsvis kan indgå i et kollektivt net, idet alene stikledninger, som ejes af ejendommens ejer, ikke medregnes i det kollektive net efter § 3, stk. 1, nr. 1. Således udelukker denne lov ikke, at stikledninger kan være del af et kollektivt net.

Ledningsregisterloven var imidlertid ikke gældende på tidspunktet for klagens indbringelse for nævnet.

Da endvidere ledningsregisterlovens formål ikke er at afgøre, om stikledninger er en del af det kollektive net, kan betragtningerne om denne lov ikke tillægges afgørende vægt ved nævnets overvejelser.

Ved notat af 14. december 2000 og brev af 11. januar 2001 oplyste Energistyrelsen, at stikledninger ikke kunne anses for del af det kollektive net. Men det var først, da Energitilsynet brugte styrelsens fortolkning i forbindelse med den konkrete afgørelse, at der opstod et krav om hjemmel for denne fortolkning.

Myndighedsindgreb, der kan forrykke eller på anden måde påvirke eksisterende kontraktsforhold eller ejerforhold, kræver hjemmel i lov.

Hverken styrelsens notat af 14. december 2000 eller brevet af 11. januar 2001 indeholdt en henvisning til retsregler, som støttede styrelsens oplysning af, at stikledninger ikke kan udgøre en del af det kollektive net. Styrelsen erkendte tværtimod, at der havde været tvivl om, hvorvidt stikledninger var omfattet af elforsyningslovens bevillingsregler.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 19 af 23

Energiklagenævnet konstaterer, at den påklagede afgørelse strider mod den bestående og langvarige juridiske situation i aftaleforholdet mellem NRGi Net A/S og dette selskabs kunder. Energiklagenævnet må derfor tage stilling til, om styrelsens fortolkning af elforsyningsloven i denne forbindelse har tilstrækkelig hjemmel.

Nævnet bemærker, at det fremgår af § 5's definition af et distributionsnet, jf. definitionen af et kollektivt net, at et distributionsnet *såvel* kan være et kollektivt elforsyningsnet, som har til formål at levere elektricitet til en ubestemt kreds af forbrugere, *som* et kollektivt net, som ejes af en kollektiv elforsyningsvirksomhed, og som har til formål at forbinde en forbruger direkte med transmissionsnettet. 2. led i definitionen på et distributionsnet indeholder ikke ordene »ubestemt kreds af forbrugere«.

Nævnet bemærker derpå, at elforsyningslovens § 2, stk. 4, giver ministeren hjemmel til at undtage mindre omfattende aktiviteter, som er omfattet af elforsyningsloven, helt eller delvist fra lovens bestemmelser. Det er denne hjemmel, Energistyrelsen har støttet sig på med hensyn til adgangen til at undtage stikledningsadministration fra kravet om selskabsudskillelse i tilfælde, hvor 5 %-kravet er opfyldt, jf. herom nedenfor.

Ved udstedelsen af bekendtgørelsen fra 2000 synes det at have været ministerens forståelse af elforsyningslovens § 2, stk. 4, at administration af stikledninger kunne udgøre en sideordnet aktivitet, som kunne undtages fra loven. Denne sideordnede aktivitet må derfor være omfattet af loven, idet der ellers ikke ville have været hjemmel til at undtage aktiviteten i medfør af bekendtgørelsen.

Nævnet bemærker, at Energistyrelsen ikke nærmere har begrundet sit standpunkt udover henvisningen til definitionen af et kollektivt net i elforsyningslovens § 5, særligt leddet om transport af el for »en ubestemt kreds«. Men som ovenfor nævnt kan definitionen i § 5 ikke løse den foreliggende tvist.

Sagens hovedproblem for Energiklagenævnet er, at klageren har påvist en faktisk situation, hvor den kollektive elforsyningsvirksomhed og dennes kunder, gennem deres varige aftaler og langvarige sædvaner, har gjort stikledninger til del af det kollektive net.

Det er derfor NRGi's påstand, at det kollektive net kan slutte andetsteds, blandt andet ved måleren, som er det aftalte forsyningspunkt i NRGi's område.

Som klager har gjort opmærksom på, kan dette bl.a. være tilfældet i forsyningsområder, hvor en stikledning forbinder distributionsnettet med en flerhed af målere eller kunder, eller hvor stikledningssikringen er placeret umiddelbart foran måleren. Styrelsens holdning hertil fremgår ikke af bemærkningerne fra styrelsen.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 20 af 23

Det er nævnets opfattelse, at elforsyningslovens ordlyd ikke indeholder et forbud mod, at stikledninger kan anses for omfattet af det kollektive net i forsyningsområder, hvor den kollektive elforsyningsvirksomhed og dennes kunder, gennem deres varige aftaler og langvarige sædvaner, har opfattet stikledninger som del af det kollektive net. Forarbejderne til elforsyningsloven kan ej heller støtte et andet resultat.

Efter nævnets opfattelse skaber Energitilsynets afgørelse også en konflikt med dansk rets ejendomsretlige regler. Det er ubestridt, at NRGi Net A/S ejer en lang række stikledninger i forsyningsområdet. Det ejendomsretlige udgangspunkt er, at stikledningens ejer er berettiget til at råde over den, medmindre der ved lov eller aftale er fastsat specielle begrænsninger for ejers råden. Dette kan ikke ændres ved en administrativ afgørelse.

Endvidere bemærkes, at køb og levering af el er omfattet af købeloven og køberettens almindelige regler. Disse regler forudsætter, at kunde og leverandør har mulighed for at træffe aftale om køkets væsentligste spørgsmål, herunder leveringsvilkår og -sted (leveringsgrænse). Efter Energiklagenævnets opfattelse har elforsyningsloven – og den praksis, Energitilsynet og Energiklagenævnet har udviklet i relation til loven – ikke ændret herpå. Kunde og leverandør har derfor fortsat mulighed for at træffe aftale (enten individuelt eller i kraft af anmeldte almindelige betingelser) om stikledninger og administrationen af disse.

Det kontraktsretlige udgangspunkt er, at forsyningsgrænsen fastsættes i henhold til kontrakten mellem elforsyningsvirksomheden og kunden. Efter formuerettens almindelige regler kan administration/vedligeholdelse af stikledningen hvile på varig aftale eller langvarig sædvane med kunden. Det er i øvrigt uomtvistet, at prisbladet om investeringsbidrag indgår som en del af kontraktforholdet.

Energiklagenævnet bemærker yderligere, at NRGi Net A/S er opstået efter fusion. Det er dansk rets hovedregel, at det fortsættende selskab indtræder i de fusionerede (ophørende) selskabers kontraktsretlige rettigheder og pligter. Kunderne i de fire fusionerede forsyningsselskabers områder har derfor kunnet stille retskrav over for NRGi om at opretholde deres respektive aftaler med deres hidtidige forsyningsselskab.

Nævnet finder, at når et elselskab i kraft af varig aftale eller langvarig sædvane i et forsyningsområde administrerer et fysisk net, og når det kun bruger dette net til transport af el frem til det sted, der efter aftalesystemet er leveringssted, må dette net anses som omfattet af det almindelige distributionsnet. At elselskabet har valgt en sådan løsning kan have flere grunde, herunder at dette anses for den sikreste løsning i teknisk forstand eller med henblik på bedst at sikre, at ledningen virkelig fører al leveret el gennem måleren. Det kan imidlertid også bero på en tradition om, at dette anses for samlet set

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 21 af 23

den bedste løsning. I denne relation kan forbrugerindflydelsen i bestyrelsen have betydning.

Energiklagenævnet kan derfor ikke tiltræde, at det kollektive net pr. definition altid slutter før stikledningen.

Ud fra disse grunde finder Energiklagenævnet samlet, at elforsyningsloven ikke er til hinder for, at stikledninger i den omhandlede del af NRGi's forsyningsområde kan anses for en del af det kollektive net.

2.

Spørgsmålet om, i hvilket omfang administration og eventuelt ejerskab af stikledninger udgør en sideordnet aktivitet, der skal udøves i et selvstændigt selskab

Elforsyningslovens § 47, stk. 4, bestemmer, at alle aktiviteter, som ikke er bevillingspligtige, skal udskilles i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Imidlertid er der i medfør af elforsyningslovens § 2, stk. 4, fastsat en bekendtgørelse om kollektive elforsyningsvirksomheders sideordnede aktiviteter (bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000, nu bekendtgørelse nr. 358 af 20. maj 2003 om undtagelse af anlæg og sideordnede aktiviteter fra elforsyningsloven). Ifølge denne bekendtgørelse er der adgang for de kollektive elforsyningsvirksomheder, herunder netvirksomheder, til at drive elproduktion eller anden tilknyttet virksomhed, såfremt de samlede indtægter herfra udgør mindre end 5 % af omsætningen i den pågældende virksomhed.

Når stikledninger indgår i det kollektive net, finder nævnet, at der ikke er hjemmel til at kræve, at denne aktivitet skal udskilles i et særligt selskab.

Nævnet finder imidlertid, at i de dele af NRGi's forsyningsområde, hvor stikledningen ikke kan anses for del af NRGi's kollektive net, jf. ovenfor, eller hvor der nedlægges nye stikledninger (nye aftaleforhold om kundeejede stikledninger), er vedligeholdelse og administration af stikledninger en sideordnet aktivitet, som skal udskilles i et særligt selskab, jf. elforsyningslovens § 47, stk. 4. Dette gælder dog ikke, hvis de samlede indtægter ved vedligeholdelse og administration i disse dele af forsyningsområdet udgør mindre end 5 % af omsætningen i den samlede elforsyningsvirksomhed, jf. § 1 i bekendtgørelse nr. 186 af 20. marts 2000 eller § 2 i bekendtgørelse nr. 358 af 20. maj 2003.

På det foreliggende grundlag kan Energiklagenævnet imidlertid ikke tage stilling til, om NRGi opfylder 5 %-kravet.

Såfremt et pålæg om udskillelse i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar indebærer, at reglerne om spaltning i aktieselskabslovens § 136 skal anvendes, bemærker Energiklagenævnet, at det ej heller har taget stilling til, om et sådant pålæg må anses proportionalt med det påviste problem.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 22 af 23

3.

Endelig bemærkes, at Tekniq's anbringender vedrørende NRGi Net A/S' krav om, at etablering af stikledninger skal foretages af NRGi Net A/S, nærmere sorterer under konkurrencelovgivningen end under energiforsyningslovgivningen. Af disse grunde burde Energitilsynet overveje, om dette anbringende bør udskilles af sagen med henblik på behandling af konkurrencemyndighederne.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 25. oktober 2002 ophæves i det omfang, afgørelsen ikke tillader, at stikledningen etableres af NRGi Net A/S og indeholdes i investeringsbidraget, og at leveringsgrænsen er fastsat ved måleren eller første afgreningssted for

- kunder, som på fusionstidspunktet hørte under Århus Kommunale Værkers område,
- kunder, som har aftalt at overdrage stikledningen og/eller administrationen heraf til NRGi, og
- kundeforhold om nye stikledninger, som NRGi ejer.

24. juni 2004

J.nr.: 11-126

Eksp.nr.: 15008

TAT

Side 23 af 23

Tilsynets afgørelse stadfæstes for så vidt angår øvrige eksisterende kunder, hvis leveringsgrænse er ved kabelskab eller transformerstation etc. (dvs. ekskl. stikledning).

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møder den 16. og 24. juni 2004.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 89 i lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 151 af 10. marts 2003 med senere ændringer, og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til NRGi Net A/S, Tekniq, Energitilsynet, Energistyrelsen samt til ELFOR.

P. N. V.

Christen Boye Jacobsen
Nævnformand

/ Thomas Andersen Thrane
Fuldmægtig